

Nummer Toegang: 001-0218

**Polder De Hoevense Beemden, (1409) 1591–
1810.**

I N H O U D S O P G A V E

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF.....	5
Bijlagen.....	6
Context.....	7
Archiefvormers.....	7
polderbestuur van de Hoevense Beemden.....	7
Geschiedenis van het archief.....	7
Inhoud en structuur.....	9
BESCHRIJVING VAN DE ONDERLIGGENDE COMPONENTEN.....	11
1 Algemeen.....	11
2 Bijzonder.....	12
2.1 Bestuur en personeel.....	12
2.2 Belastingen.....	12
2.3 Financiën.....	12
2.4 eigendom.....	18
2.5 Taken.....	18

Beschrijving van het archief

Titel van het archief

Inventaris van het archief van de polder De Hoevense Beemden

Instelling

Regionaal Archief West Brabant

Archiefvormers

polderbestuur van de Hoevense Beemden,

Bijlagen

Context

ARCHIEFVORMERS

POLDERBESTUUR VAN DE HOEVENSE BEEMDEN

De polder “De Hoevense Beemden” is op 12 juni 1409 door de abdij van St. Bernaards aan de Schelde ter bedijking uitgegeven. Het gebied was in 1282 gekocht van de Heer van Breda. In 1559, bij de oprichting van het bisdom Antwerpen, werd de abdij ingelijfd bij het bisdom. De bisschoppen van Antwerpen traden vervolgens op als abten van de abdij.

Bestuurlijk bleef het gebied altijd behoren tot de jurisdictie van Hoeven. Voor de waterschapsbelangen fungeerde een afzonderlijk dijkscollege. Een forse vermenging van functies tussen het bestuur van de jurisdictie en het polderbestuur heeft in het verleden geleid tot de opvatting, dat het polderbestuur onder toezicht van de Hoevense magistraat stond. Dit is echter onjuist. De rekeningen, welke ongeveer 90 % van het archief vormen, werden namelijk afgehoord door schout en schepenen “in hun kwaliteit als dijkgraaf en gezworenen”.

Plaatsen

Hoeven

Boschendijk

Bosschenhoofd

Bovendonk

Gors

Heul

Kruisstraat

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF

Bestuurlijk bleef het gebied altijd behoren tot de jurisdictie van Hoeven. Voor de waterschapsbelangen fungeerde een afzonderlijk dijkscollege. Een forse vermenging van functies tussen het bestuur van de jurisdictie en het polderbestuur heeft in het verleden geleid tot de opvatting, dat het polderbestuur onder toezicht van de Hoevense magistraat stond. Dit is echter onjuist. De rekeningen, welke ongeveer 90 % van het archief vormen, werden namelijk afgehoord door schout en schepenen “in hun kwaliteit als dijkgraaf en gezworenen”. Bij de laatste inventarisatie is het archief van de polder dan ook uit het archief van het dorp Hoeven gelicht en als een geheel afzonderlijk archief behandeld. De verwijzingen in de concordance naar de oude nummers betreffen de vermeldingen, zoals die voorkomen in de inventaris van de archieven van Hoeven, vervaardigd in 1950 door L. Merkelbach van Enkhuizen.

Archivaris Wols had in een kaartenbak een groot deel van de Hoevense archieven, verfijnder dan Merkelbach, opnieuw beschreven. Jarenlang is dit werk onafgemaakt blijven liggen. In de loop van 2002 is tijd vrijgemaakt om dit archief verder af te werken, voortbordurend op de opzet van R. Wols. Daarbij is tevens een nieuwe verpakking aangebracht.

Inhoud en structuur

Beschrijving van de onderliggende componenten

1 ALGEMEEN

- 1** Akte van uitgifte van de polder; in tweevoud.
1409 1 omslag
N.B.: Betreft afschriften uit de 18e en 19e eeuw

- 2** Publicaties door het dijkcollege, 1750 –.
1810 1 pak
N.B.: betreft met name de schouwvoering over wegen en sloten, afhoring van de rekening, verkoop van schaarhout en verpachting van gras, aanbesteding van werken.

- 3** Ingekomen en minuten van uitgegane stukken, 1796 –.
1811 1 omslag

2 BIJZONDER

2.1 BESTUUR EN PERSONEEL

- 4** Stukken betreffende een proces tegen Mattheus Claessen, gewezen dijkgraaf en penningmeester. 1623 en zonder datum 2 stukken

2.2 BELASTINGEN

- 5** Verzoek tot ontheffing van cijnsverplichtingen, aangezien de polder in de periode 1584 - 1593 onder water heeft gestaan, . zonder datum (ca. 1595) 1 stuk

2.3 FINANCIËN

- 6 - 216** Rekeningen en bijlagen, 1591 -. 1810 211 omslagen
N.B.: tot 1666 slechts sporadisch met bijlagen; vanaf 1708 jaarlijks met bijlagen, tenzij anders vermeld.
- 6;**. met bijlagen
1591
- 7;**. met bijlage
1594 - 1595
- 8**1596
- 9**1597
- 10**1598 - 1602
- 11**1603
- 12**1604
- 13**1605
- 14;**. met bijlagen
1606
- 15**1607
- 16**1608
- 17;**. met bijlagen
1609
- 18**1610
- 19**1611
- 20**1612
- 21**1613
- 22**1615
- 23;**. met bijlagen
1616 - 1617
- 24**1621 - 1622; alleen bijlagen
1621 - 1622
- 25;**. met bijlagen

-
- 1624
- 26**1625 - 1626
- 27**;. met bijlage
1627
- 28**1628
- 29**1629
- 30**1630
- 31**1631 - 1632
- 32**1633
- 33**1634
- 34**1635
- 35**;. met bijlagen
1639
- 36**1640
- 37**1641
- 38**1642
- 39**1643
- 40**1644
- 41**1645
- 42**;. met bijlagen
1646
- 43**;. met bijlagen
1647
- 44**1648
- 45**1649
- 46**1650
- 47**1651
- 48**1653
- 49**1653 - 1654; bijlagen
1653 - 1654
- 50**1654
- 51**1655
- 52**;. met bijlagen
1656
- 53**;. met bijlagen
1657
- 54**;. met bijlagen
1658
- 55**1659
- 56**;. met bijlagen
1660
- 57**1661
- 58**1662
- 59**;. met bijlagen
1665

-
- 601666
611666 - 1667; bijlagen
1666 - 1667
621667
631668
641668 - 1669; bijlagen
1668 - 1669
651669
661670
671671
681671 - 1675; bijlagen
1671 - 1675
691672
701673
711674
721675
731676
741676 - 1678; bijlagen
1676 - 1678
751677
761678
771679
781669 - 1681; bijlagen
1669 - 1681
791680
801681
811682
821682; bijlagen
1682
831682 - 1684; bijlagen
1682 - 1684
841683
851684
861685
871685 - 1687
881686
891687
901688
911688 - 1690; bijlagen
1688 - 1690
92;. met bijlagen
1689
931690
941691
951691 - 1695; bijlagen

	1691 - 1695
96	1692
97	1693
98	1694
99	1695
100	1696
101	1696 - 1699; bijlagen 1696 - 1699
102	1697
103	1698
104	1699
105	1700
106	1700 - 1707; bijlagen 1700 - 1707
107	1701
108	1702
109	1703
110	1704
111	1705
112	1706
113	1707
114	1708
	N.B.: vanaf dit jaar telkens met bijlagen.
115	1709
116	1710
117	1711
118	1712
119	1713
120	1714
121	1715
122	1716
123	1717
124	1718
125	1719
126	1720
127	1721
128	1722
129	1723
130	1724
131	1725
132	1726
133	1727; zonder bijlagen 1727
134	1728
135	1729

136	1730
137	1731
138	1732
139	1733
140	1734; zonder bijlagen 1734
141	1735
142	1736; zonder bijlagen 1736
143	1737
144	1738
145	1739
146	1740; zonder bijlagen 1740
147	1741
148	1742
149	1743
150	1744
151	1745
152	1746
153	1747
154	1748
155	1749
156	1750; zonder bijlagen 1750
157	1751
158	1752
159	1753
160	1754
161	1755
162	1756; zonder bijlagen 1756
163	1757; zonder bijlagen 1757
164	1758
165	1759
166	1760
167	1761
168	1762
169	1763
170	1764
171	1765
172	1766
173	1767

174	1768
175	1769
176	1770
177	1771
178	1772
179	1773
180	1774
181	1775
182	1776
183	1777
184	1778
185	1779
186	1780
187	1781
188	1782
189	1783
190	1784
191	1785
192	1786
193	1787
194	1787
195	1789
196	1790
197	1791
198	1792
199	1793
200	1794
201	1795
202	1796
203	1797
204	1798
205	1799
206	1800
207	1801
208	1802
209	1803
210	1804
211	1805
212	1806
213	1807
214	1808
215	1809
216	1810
217	Stukken betreffende leningen en polderlasten, 1618, 1675 - (1731

).
1 omslag

218 Stukken betreffende de financiële verhouding tot de bisschop van Antwerpen, 1664 - 1731
1 omslag

2.4 EIGENDOM

219 - 220 Akten van verpachting van dijkspercelen, 1593 - 1810
2 omslagen
N.B.: In de bijlagen tot de rekening komen eveneens pachtcondities voor.

219 1593 - 1690

220 1809 - 1810

221 Rekest, waarbij het polderbestuur water binnen de polder als viswater wil laten registreren.
1809
1 stuk

2.5 TAKEN

222 Stukken betreffende het onderhoud van de polderwegen, 1572 - 1752
1 omslag

223 Rekest inzake het dichten van een gat of doorbraak in de dijk, gemeenschappelijk met St. Maartenspolder.
zonder datum (1592)
1 stuk

224 Bestekken en voorwaarden van aanbesteding van dijken, wegen en waterlopen, zonder datum en 1592 - 1666
1 omslag

225 Stukken betreffende het beheer en onderhoud van de sloten, met name de scheisloot met de St. Maartenspolder, 1608 - 1616
1 omslag

226 Stukken betreffende het geschil met de St. Maartenspolder over het leggen en onderhouden van een sluis en dijksloot (Balrouwse Vaart).
1614-1639
1 omslag

227 Bestek betreffende het dichten van de doorbraak in de kadijk, (1620).
1 stuk

228 Ordonnantie op het onderhouden van wegen en sloten, z.d. en 1664.
z.d. en 1664
1 omslag

N.B.: In tweevoud

- 229 - 230** Stukken betreffende de bouw van een windwatermolen en sluis, 1752 -.
1759 2 omslagen
- 229** Bestek en andere stukken.
1752 - 1757
- 230** Rekening en bijlagen.
1756 - 1759
- 231** Overeenkomst met St. Maartenspolder over het onderhoud van de sluis aan de Eendenkweek en het onderhouden van de Balrouwse Vaart; extract.
1756 1 stuk
- N.B.: aanleiding was de stichting van een watermolen door de Hoevense Beemden.